

ЮВІЛЕЇ

Віктор Миколайович Соколов

26 вересня минуло 70 років від дня народження доктора медичних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України Віктора Миколайовича Соколова.

У 1954 р. він з відзнакою закінчив Одеський медичний інститут ім. М.І. Пирогова (нині — державний медичний університет) і був направлений до Одеського інституту туберкульозу. Однак у зв'язку із закриттям закладу і переїздом до Запоріжжя Віктора Миколайовича було переведено в Жовтневу райлікарню районним фтизіатром, і після стажування з рентгенології в Одеській обласній клінічній лікарні він за сумісництвом став лікарем-рентгенологом. Згодом В.М. Соколов з відзнакою закінчив аспірантуру і в 1966 р. захистив кандидатську дисертацію з питань діагностики патології зовнішніх і внутрішніх структур ока з використанням радіонуклідів. У 1966–1968 рр. Віктор Миколайович перебував у закордонному відрядженні в Афганістані, а повернувшись на батьківщину, працював асистентом, доцентом кафедри рентгенології й радіології Одеського медичного інституту ім. М.І. Пирогова.

За його участю тут проводили клінічні випробування нових радіонуклідів, що надходили з Росії, Німеччини та Великобританії, і розпочали їх застосування в клінічній практиці. Професор В.М. Соколов продовжував наукову тематику, пов'язану з проблемами патології орбіт, головного мозку, з використанням стандартних методик дослідження та застосуванням нових радіонуклідів. Підсумком цієї роботи стала докторська дисертація, яку він захистив 1973 р. Тоді ж Віктор Миколайович очолив і кафедру рентгенології й радіології (нині — променевої діагностики і променевої терапії) Одеського медичного інституту, а через рік за сумісництвом став його проректором з наукової роботи.

У ці роки професор В.М. Соколов займався удосконаленням методик променевої діагностики мозку та орбіт. У 1973 р. побачила світ перша вітчизняна монографія, присвячена ангиографії та радіографії судин головного мозку, видана в співавторстві В.М. Соколова, проф. Є.Д. Дубова та завідувача відділення нейротравми Одеської обласної клінічної лікарні В.В. Решетняка. У 1975 р. професор В.М. Соколов пройшов у Москві спеціалізацію з клінічної радіології. Тоді ж було узагальнено клінічний труд з діагностики патології ока й орбіт. Професор В.М. Соколов став співавтором розділу «Променева діагностика патології ока й орбіт». Співавтори монографії, виданої за редакцією академіка Н.А. Пучковської, стали лауреатами Державної премії СРСР.

Наступного року Віктора Миколайовича наказом міністра охорони здоров'я СРСР відряджено до 4-го Головного Управління МОЗ СРСР у Москву на посаду завідувача відділу рентгенології Кремлівської лікарні й головного рентгенолога цього управління.

Новим етапом у роботі професора видався 1977 рік — відрядження до США для закупівлі першого в СРСР комп'ютерного томографа і проходження стажування з комп'ютерної томографії окремих органів і систем (під керівництвом відомого у США професора

Маргуліса). Піонер комп'ютерної томографії в нашій країні, В.М. Соколов уперше запровадив новітні комп'ютерні методики у клінічну практику для діагностики деяких соматичних і онкологічних захворювань. Пацієнтами професора були члени уряду, ЦК і Політбюро КПРС, видатні науковці та митці.

У 1981 р. професор В.М. Соколов став головним консультантом Центрального НДІ гастроентерології. Разом із співробітниками інституту він розробляв сучасні методи діагностики патології шлунка й товстої кишки з використанням комп'ютерної техніки. Вийшла друком монографія «Первичная и уточняющая диагностика ранних форм рака желудка и толстой кишки». Водночас В.М. Соколова запросили очолити діагностичний відділ Московського інституту фтизіопульмонології АМН СРСР, і тоді ж у співавторстві з акад. АМН СРСР М.І. Перельманом ним було видано монографію «Пульмонология» (справочное пособие, изд. второе).

У 1987 р. професор В.М. Соколов повернувся до Одеси і знову очолив кафедру променевої діагностики, променевої терапії з курсом радіаційної медицини. На кафедрі тривало вдосконалювання діагностичних програм, розроблялися нові технології діагностики захворювань з використанням алгоритмів обробки зображень, вводилися нові діагностичні програми численних соматичних і деяких онкологічних хвороб.

Професору В.М. Соколову належить низка фундаментальних наукових досліджень у галузі радіоімунної й радіоферментної діагностики, сучасної рентгенорадіологічної діагностики патології легень, середостіння, печінки, підшлункової залози та патології шлунково-кишкового тракту. За такими темами ним написано 10 монографій і понад 425 наукових праць.

Під керівництвом Віктора Миколайовича захищені 8 докторських і 18 кандидатських дисертацій. Учасник республіканських, союзних, міжнародних з'їздів і конгресів, він з 1992 р. є дійсним членом Академії наук технологічної кібернетики України, з 1993 р. — Міжнародної академії наук технологій та

інжинірингу, а з 1994 р. — Нью-Йоркської АН. Професор В.М. Соколов — голова Одеської асоціації радіологів, член вченої ради Української асоціації «Комп'ютерна медицина» (з 1992 р.) та редколегій кількох спеціалізованих медичних журналів. У 1997 р. Кембриджський університет визнав В.М. Соколова «Людиною року».

Заслуги професора оцінені кількома урядовими нагородами.

Сьогодні Віктор Миколайович за сумісництвом генеральний директор Науково-діагностичного центру променевої діагностики «Півден-Укрмедтех».

Щиро вітаємо шановного ювіляра і бажаємо щастя, здоров'я і нових творчих звершень.

Редколегія «Українського радіологічного журналу»